

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 10621-11-20 אלמוני(המנוח) ואח' נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יעקב שקד

תובעים

1. פלוני אלמוני (המנוח)
 2. פלוני אלמוני (אסור בפרסום)
 3. פלוני אלמוני (קטין)
 4. פלוני אלמוני (קטין)
 5. פלוני אלמוני (קטין)
 6. פלוני אלמוני (קטין)
- ע"י עו"ד רות עינת

נגד

נתבעים

1. מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
ע"י עו"ד רוני חווצקי
2. גלעד אברון
3. אברון סוכנות לביטוח פנסיוני 2016 בע"מ
ע"י עו"ד אדיר אברהם

החלטה

בקשה לעיון נוסף.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

1. התובעים, אם וילדיה, הגישו נגד הנתבעים תביעה לתשלום תגמולי ביטוח, בעקבות פטירתו המצערת בדמי ימיו של אבי המשפחה. התביעה כוללת בעיקרה דרישה לשלם את כספי ביטוח החיים שערך בנתבעת 1. האחרונה דחתה את דרישת התובעים לתשלום תגמולי הביטוח. נימוקה העיקרי הוא אי גילוי מצבו הרפואי של האב המנוח טרום עריכת חוזה הביטוח, שהתבטא בעיקר בהצהרת בריאות לא מדויקת בנוגע לבעיה רפואית-לבבית ממנה סבל.

התובעים טוענים, בין היתר, כי סוכן הביטוח, הנתבע 2, לא הסביר למנוח על אודות הצהרת הבריאות ואת משמעות ביטול פוליסות הביטוח בחברה אחרת ועריכתן בנתבעת 1.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 10621-11-20 אלמוני(המנוח) ואח' נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. ואח'

תיק חיצוני:

- 1 2. ביום 10.6.21 התקיים קדם משפט שני בהליך, במסגרתו לובנו סוגיות שונות. לקראת
- 2 סופו, ציינה ב"כ התובעים כי קיימת הקלטה ותמליל של שיחה בין אבי התובעת 2
- 3 לנתבע 2, שצוין בתצהיר גילוי המסמכים כי קיים לגביהם חסיון, אך היא מוותרת על
- 4 החסיון ותעבירם לנתבעים. ב"כ הנתבעת 1 התנגד לכך וטען כי נוכח העלאת טענת
- 5 חסיון, לא ניתן לעשות כן.
- 6
- 7 בהחלטה בדיון קבעתי כי נוכח הויתור על החסיון, התובעים יגישו תצהיר גילוי מתוקן
- 8 ביחס להקלטה ולאחר מכן יעבירו התצהיר, ההקלטה והתמליל לנתבעים.
- 9
- 10 3. הנתבעת 1 הגישה בו ביום בקשה לעיון בהחלטה, בטענה כי ההחלטה מוטעית על פניה
- 11 ובית המשפט מוסמך לשנותה. לשיטתה, הפסיקה קובעת כי בעת הגשת תצהיר גילוי
- 12 מסמכים, על בעל הדין לבחור בין חסיון לבקשה לדחיית העיון על פי הלכת "סויסה"
- 13 (רע"א 4249/98 סויסה נ' הכשרת היישוב - חברה לביטוח, פ"ד נה(1) 515 (1999)).
- 14 לשיטתה, משבחרו התובעים בחסיון, אין הם רשאים לשנות מכך. הנתבעת 1 הפנתה
- 15 לרע"א 3670/19 פלוני נ' קרנית (28.7.19); (להלן – עניין פלוני) וכן לרע"א 4263/19
- 16 פלוני נ' קרנית (4.9.19).
- 17
- 18 4. ניתנה לתובעים אפשרות להשיב לבקשה אך הם לא עשו כן למרות חלוף המועד לכך.
- 19 כפי שציינה הנתבעת בסעיף 9 לבקשה, עיון נוסף בהחלטה נעשה במקרים נדירים, כגון
- 20 בעת שינוי נסיבות או כאשר התברר לבית המשפט כי נתן החלטה מוטעית (ע"א
- 21 3604/02 אוקו נ' שמי, פ"ד נו(4) 505 (2002)).
- 22
- 23 5. לאחר שהפכתי בדבר, סבורני כי בנסיבות הענין שבפניי, אין עסקינן במקרה הנדיר
- 24 המצדיק עיון נוסף בשל החלטה מוטעית.
- 25
- 26 6. אכן, צוין בפסקי הדין האמורים, בדין יחיד, כי על בעל הדין לבחור בין שני
- 27 המסלולים – חסיון או "סויסה".
- 28
- 29 בספרו של כב' השופט יצחק עמית "חסיונות ואינטרסים מוגנים הליכי גילוי ועיון
- 30 במשפט האזרחי והפלילי" (2021) (להלן – עמית), בעמ' 536-538, סוקר המחבר את
- 31 הפסיקה בסוגיה זו ועולה מדבריו כי אין הלכה מחייבת במותב תלתא של בית המשפט
- 32 העליון בסוגיה זו: "בפסיקתו של בית המשפט העליון איננו מוצאים דיון מפורש
- 33 בשאלה זו" (עמית, בעמ' 536).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 10621-11-20 אלמוני(המנוח) ואח' נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. ואח'

תיק חיצוני:

המחבר הנכבד מביע דעתו כי על בעל הדין "לבחור כבר בתחילת הדרך את הנתביב אשר יבור לו – טענת חסיון שמשמעה אי הגשת הראיה או טענה לדחית העיון בראיה על פה הלכת סויסה. ואולם, אין בעל הדין רשאי לפסוח על שתי הסעיפים ולדלג מנתביב לנתביב. אם לא כן, הלכת סויסה עשויה להפוך לנשק טקטי בידי בעל הדין אשר מבקש להרתיע ולהפחיד את יריבו תחת הצל המאיים של חומר שלא נחשף בפניו, הגם שאין באותו חומר לסתור את גרסת היריב" (עמית, בעמ' 537-538).

עוד מציין המחבר הנכבד, כי הויתור של בעל החסיון על זכותו יכול שייעשה במפורש או בהתנהגות, וההכרה בויתור מקורה בכמה הצדקות: גילוי המידע מעיד על כך שהסודיות אינה נחוצה לו עוד; אין הגיון בכך שמערכת המשפט תתעלם ממידע אשר נחוץ לחקר האמת; בהכרה בחסיון למרות הויתור יש הרחבה בלתי מוצדקת של החסיון (עמית, בעמ' 352).

יש להזכיר, כי הגישה לחסיון הינה גישה חשדנית והוא נתפס כחריג שיש לפרשו בצמצום ככל שניתן (רע"א 1412/94 הסתדרות מדיצינית הדסה עין כרם נ' גלעד, פ"ד מט(2) 512, 521 (1995)).

7. כאמור, אין בנמצא הלכה מחייבת במוותב תלתא בסוגיה האמורה, מה גם שהנאמר בעניין פלוני וכן בפסקי הדין המוזכרים בו, שאף הם ניתנו בדין יחיד, נאמר אגב אורחא. אף אם אניח כי הלכה היא כדעת המחבר הנכבד וכאמור בעניין פלוני, אין הדבר משנה ממסקנותיי, בנסיבות הספציפיות של תיק זה. אסביר.

8. הרציונל של "בחירת מסלול" – חסיון או "סויסה", הינו הגינות דיונית.

טול דוגמא: נניח שתובע מציין לגבי מסמך מסוים בתצהיר הגילוי כי הוא חסוי. הצדדים מגישים ראיות ונשמעים העדים. או אז, בעת חקירת עד מטעם הנתבע, מבקש התובע לעמתו עם המסמך שלגביו נטען חסיון ולכן גם לא גולה לנתבע ואף להגיש את המסמך כראיה. התובע טוען באותה עת כי הוא מוותר על החסיון. מצב דברים זה אינו הוגן. כלל יסודי במשפט האזרחי הוא משחק בקלפים פתוחים. המסמך לא גולה בשל החסיון ועתה מפר התובע כלל יסודי זה ובכך משיג יתרון דיוני בלתי הוגן. בכך גם נפגעת באופן חמור זכותו של הנתבע. במצב מעין זה, וככלל, ניתן לומר כי אין להתיר את הגשת המסמך, ייתכן שזולת מקרים חריגים.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 10621-11-20 אלמוני(המנוח) ואח' נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. ואח'

תיק חיצוני:

1

2 9. במקרה שלפניי, אין זה מצב הדברים. התובעים ציינו בתצהיר הגילוי כי ההקלטה
3 חסויה. החיסיון הינו זכות של התובעים, וברור כי אין הם חייבים לעשות בזכות זו
4 שימוש. **התובעים לא ביקשו "לעבור מסלול"**, ממסלול החיסיון למסלול "סויסה",
5 כמתואר בענין **פלוני**. כל שעשו בדיון הוא להודיע כי הם **מוותרים** על זכותם לחיסיון,
6 הא ותו לא.

7

8 10. יתר על כן, כאמור בדוגמא לעיל, יש חשיבות רבה **לעיתוי ההודעה**. התובעים עשו כן
9 בקדם משפט שני, טרם הגשת ראיות, קל וחומר טרם הוכחות, וניתן לומר כי אנו
10 מצויים עדיין בתחילת הדרך. הנתבעים טרם הגישו את ראיותיהם. ממילא, וזהו לוז
11 הדברים, הזכויות הדיוניות של הנתבעים לא נפגעו, שכן הם טרם שטחו את גרסתם
12 בתצהירים וטרם העידו.

13

14 חיזוק למסקנתי בשאלת חשיבות **העיתוי** בדבר הוויתור על החיסיון, מצוי בהחלטה
15 שניתנה ע"י כב' המשנה לנשיאה (כתוארו דאז) השופט ריבלין ברע"א 5266/10 **פלוני נ'**
16 **מרכז רפואי פלוני**, 15.8.10. במקרה זה ביקשו התובעים לדחות את מועד הגשת
17 ראיה מסויימת, שהגדירו כחסויה, לאחר הגשת הראיות מטעם הנתבעים. בהחלטה
18 נקבע כי בעצם הגשת הבקשה יש משום ויתור על חיסיון הראיה, וככלל יש להגיש את
19 הראיה יחד עם כלל ראיות התביעה, אף אם הדבר לא נוח לתובעים. כן נקבע כי במקרה
20 חריג בו קיימת הצדקה מיוחדת לסטות מסדר הבאת הראיות, ייתכן שהדבר יתאפשר
21 (ראו שם). בנוסף נקבע כי: **"...זאת שכן אין דין דחיית העיון בהקלטה עד למועד**
22 **הגשת הראיות כדין דחיית הגשת ההקלטה כראיה לאחר מועד הגשת הראיות. בעוד**
23 **שדחייה מן הסוג הראשון אינה משנה את סדר הבאת הראיות במשפט, הרי שדחייה**
24 **מן הסוג השני הופכת את סדר הבאת הראיות"** (ההדגשות אינן במקור).

25

26 כלומר, בית המשפט מצא חשיבות בעיקר לעיתוי הצגת הראיה ובחינת השאלה האם
27 יש בדבר משום שינוי בסדר הבאת הראיות. בענייננו, כאמור, אין כל שינוי בסדר הבאת
28 הראיות.

29

30 לסיכום: בנסיבות אלה, במקרה שלפניי, הרציונל של "בחירה במסלול" אינו חל, מה
31 גם שכאמור התובעים **לא** בחרו ב"מסלול סויסה" חלף החיסיון, אלא אך ויתרו על
32 החיסיון.

33

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 10621-11-20 אלמוני(המנוח) ואח' נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ. ואח'

תיק חיצוני:

11. זאת ועוד: תקנה 1 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט – 2018, קובעת את מטרות התקנות וביניהן **חקר האמת**, מטרה נעלה וחשובה ללא כל ספק.

בידי התובעים הקלטה של שיחה בין אבי התובעת 2 לנתבע 2, אשר יכול ויש לה חשיבות ממשית לבירור הסוגיות שבמחלוקת, בין היתר, בכל הקשור להסברים שנתן או לא נתן הנתבע 2 לאב המנוח. בהקשר לכך יש לתת את הדעת כי למרבה הצער, בשל פטירת האב המנוח, ככל הנראה, תהא בפניי רק גרסת הנתבע 2 בכל הנוגע לאמור, דבר שיכול ויגרום לנחיתות ראייתית מובנית של התובעים בסוגיה זו.

כפי שמבאר השופט עמית, "דיני החסיונות אינם נובעים מדיני ההוכחה ואינם מכוונים להבטיח מהימנותם של תהליכי ההוכחה. נהפוך הוא, הם מקשים את חקר האמת במשפט, בכך שהם מונעים מבית המשפט ראייה שיכול ותהא בעל ערך הוכחתי" (עמית, בעמ' 346-345).

בנסיבות אלה, אי חשיפתה של ההקלטה יכול שיפגע במטרה החשובה של חקר האמת.

12. לנוכח האמור, הבקשה נדחית. בנסיבות, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"א תמוז תשפ"א, 21 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

יעקב שקד, שופט